

Scientology – en frelsesreligion

Scientology er en ikke-teistisk frelsesreligion, hvis mål er at genrejse mennesket som livsdueligt væsen og ultimativt at give Thetanen fuld bevidsthed tilbage om hans totale åndelige frihed og ubegrænsede evner, således at han bliver i stand til at eksistere i overensstemmelse med sin oprindelige natur.

Midlet til opnåelse af dette mål består i forskellige former for kurser og åndelig vejledning (*auditing*), som i mange tilfælde involverer det førnævnte elektroniske apparat, E-Meteret. Man kan sige, at den enkelte scientolog gradvist affenser sig sin tidligere selvopfattelse, indlærer sig den scientologiske identitetsforståelse, og gennem en meditativ form for tidsrejse opnår han eller hun indsigt i sin karma (tidssporet). Efterhånden stiger individets kendskab til sig selv og universet.

Ligesom menneskets nuværende ontologiske problem er tvedelt, opfattes vejen til frelse som en proces i flere stadier. Vi har tidligere set på den tilstand, som mennesket skal frelses fra. For det første eksisterer den uødelige del af mennesket, Thetanen, ude af harmoni med sin åndelige natur. Thetanens fald (åndens fald) ned i materien betyder, at Thetanen (individet) er ufri, fordi han er afhængig af fysiske former. Både kroppen, de fysiske grundsubstanser og det kollektive univers, som vi alle deler, og det utal af hændelser, som alle disse faktorer har efterladt på Thetanens tidsspor, holder individet nede og tilbage. For det andet er mennesket som sammensat væsen meget ulevedygtigt, fordi det er tyngt af tidssporhændelser, og fordi det ikke ved, at det er et åndeligt væsen, der kan nå den ultimative erkendelse og forløsning fra det lidelsesfulde liv og inkarnationernes cyklus.

Det mål, som mennesket kan nå inden for Sciento-

logy, er delt i flere stadier. Frelsens vej er lang og har Thetanens endelige åndelige erkendelse og frihed som endemål; en tilstand, der på mange områder svarer til den buddhistiske mahayana-retnings idé om *bodhisattva* (det oplyste menneske, som har nået idealtilstanden, og som har valgt at blive på jorden for at lære andre vejen). Undervejs er formuleret en række delmål, som ifølge scientologien i sig selv vil åbne muligheder, som hidtil ikke er set inden for nogen anden religion eller visdomstradition i menneskets historie. Nogle af disse delmål involverer helbredelse af fysiske og mentale lidelser – mål i sig selv for den enkelte, men integrerede trin til den åndelige frelse på *Broen til Total Frihed*.

Broen til Total Frihed

Scientology er en *praktisk* religion og en *teknisk* religion. Dens selvforståelse er bygget op omkring L. Ron Hubbard som den, der har opdaget og systematiseret menneskelivets hidtil uløste gåder og muliggjort åndens ultimative forløsning. En af de væsentligste pointer i den sammenhæng er, at han har gjort det i et praktisk og forståeligt sprog. Det betyder ikke, som det vil være fremgået, at sproget og dermed religionen er umiddelbart tilgængeligt for udenforstående – tværtimod, men for scientologer er sprogets klarhed og forståelighed givet, forstået på den måde, at Hubbard har kaldt tingene *det de er*. Selve begrebernes betydning ligger i de ord, der betegner dem. Derfor spiller ordforklaringer og ordopklaringer en meget stor rolle i den scientologiske frelsesmodel, for hvis man har misforstået ord og begreber, kan man ikke forstå betydningen.

Det tekniske aspekt ligger dels i, at man inden for Scientology bruger et elektronisk apparat, det såkaldte

E-Meter, i ritualerne (se afsnittet E-METERET), og dels i den hierarkiske opbygning af frelsessystemet som helhed.

Broen til Total Frihed indeholder samtlige lag i det scientologiske frelseshierarki. Hubbard brugte billedet med Broen til at udtrykke, at der er en afgrund mellem det sted, hvor mennesket befinder sig nu, og den højere eksistenstilstand, som mennesket kan nå. Mange mennesker inden for forskellige religiøse traditioner, siger Hubbard, har forsøgt at krydse denne afgrund, men deres redskaber, deres frelsesvej har ikke været solid nok, og disse mennesker er faldet i afgrunden.¹⁷⁰

Scientologys Bro hævdes at være en sikker vej over dybet, fordi den ikke postulerer, at mennesket kan gå hele vejen på en gang. Hvert trin betragtes som en sejr og hvert skridt sikkert, fordi Hubbard har udvirket materiale, som mennesker kan anvende, ligesom han sørgede for metoder til at bekræfte, at det faktisk har nået den erkendelse og de egenskaber, som er defineret på hvert niveau. Man skal derfor ikke på må og få meditere eller lade sig hypnotisere til større selv- og verdenserkendelse. Med scientologien foreligger frelsesvejen som *standard technology* (dansk: standard teknologi eller blot standard tech), dvs. en totalt rutineret vej til frelse. Denne idé om standard tech er den største kilde til scientologers taknemmelighed over for L. Ron Hubbard. Ifølge dem har han givet mennesket en sikker vej til erkendelse, som, når den følges nøjagtigt efter forskrifterne, virker ens hver gang. Uanset hvem man er, og hvor i verden, man befinder sig, har man adgang til denne teknologi og til de indsigter, den vil bibringe.

Inden for Scientology har man tænkt ideen om en hierarkisk, trinlagt frelsesvej ud i sin yderste konsekvens og taler altså direkte om Standard Tech.

Broen til Total Frihed findes gengivet grafisk i flere

af Scientologys publikationer i hel eller begrænset udgave. I fuld størrelse måler gengivelsen ca. 50 cm x 80 cm og den illustrerer de mere end hundrede forskellige trin, som må betrædes i en nøje fastlagt rækkefølge.

Ifølge scientologien skal ét erkendelsesniveau være nået, før det næste trin kan betrædes. At betræde trin, som ligger over det niveau, man erkendelsesmæssigt er klar til, betragtes som farligt for den uindviede, dvs. han eller hun kan dø eller blive sindssyg af at få kendskab til et lag, som ligger over hans eller hendes aktuelle stadium. De øverste trin er fortrolige, og det er ikke tilladt for den, der bevæger sig i disse erkendelseslag, at dele sine erfaringer med andre. Dette er et af de elementer, som har været udsat for stor kritik af modstandere af Scientology. Som nævnt tidligere er det dog ikke første gang i religionshistorien, vi står over for en religion, hvis væsentlige ritualer er hemmelige.

Broens forskellige lag

Det ville føre for vidt i denne bog at redegøre for alle dele af den scientologiske frelsesvej, men nogle overordnede elementer skal belyses, ligesom vi skal se på enkelte delmål.

Vejen til frelse og indsigt opfattes som sagt som en bro med mange trin, der må betrædes i en nøje fastlagt rækkefølge. Derudover består Broen af to helt overordnede dele: Den venstre halvdel beskriver samtlige lag af *training*¹⁷¹ (på dansk: træning), dvs. uddannelse i at *forestå* auditing på forskellige niveauer. Den højre halvdel repræsenterer *processing*,¹⁷² det vil hovedsageligt sige de forskellige former for auditing. Inden for Scientology anbefales det, at den enkelte bevæger sig gradvist op ad Broen både med træning og processing, således at man uddanner sig som auditor samtidig med, at man stiger i

erkendelsesgraderne. Dette vil, siger man, give den størst mulige forståelse og dermed det største personlige udbytte. I scientologiens selvforståelse ligger som noget meget væsentligt, at den er en *anvendt religiøs filosofi*, hvilket betyder, at man ikke som scientolog læser en bog, giver den ret og forholder sig, som om intet var håndt. Man tager konsekvensen af sin viden og anvender den til at vinde individuelle fremskridt og frelse. Dette kræver en indsigt som læres via træning som auditor. Som nævnt var en af pointerne ved dianetikken, at alle og enhver, som havde læst Dianetikbogen, kunne udføre auditing med et godt resultat. Denne anarkistiske tanke bryder scientologien totalt med. Auditor er noget, man uddannes til.¹⁷³ Dette skal naturligvis ses i forlængelse af opfattelsen af L. Ron Hubbard som den, der har opdaget, kortlagt og rutineret vejen til frelse, og af stoltheden over den såkaldte Standard Tech. Da alt er fastlagt med hensyn til frelsen, dens mål og midler, er det klart, at ikke hvem som helst kan anvende denne standardteknologi på må og få. Man vil ellers ikke kunne være sikker på, at hvert frelsesmål er opfyldt, sådan som det er foreskrevet.

Frelsesvejen og dens aktører spiller naturligvis en væsentlig rolle for opbygningen af Scientology som *religiøs institution*. Scientologys sprogbrug omkring frelsesvejen og dens mål er speciel i og med, at der tales om standardteknologi, men som fænomen er ideen om en standardiseret vej til frelse religionshistorisk velkendt. Når man i Scientology taler om standardteknologi hæver man ikke kun Scientology til, hvad den selv opfatter sig som: Religionernes religion. I selvforståelsen omkring standardteknologi ligger ikke kun forestillingen om, at dette er den perfekte religion, som trækker på den del af verdens visdom, der er brugbar, og systematiserer den, så mennesket med de enkelte erkendel-

sestrin altid får den erkendelse, som er lovet og påskrevet for dette trin. Der ligger også en forestilling om, at andre religioner ikke opfylder dette mål, ikke fører til samme erkendelse, dvs. en *afgrænsning* af Scientology i forhold til andre religioner. Scientologien kan noget andet. Dette spiller en rolle for opbygningen af en religiøs organisation. Der er en grund til at vælge Scientology. Ideen om standardteknologi giver også mulighed for at *udråbe kættere*. At kunne gøre tingene rigtigt på én bestemt måde indebærer ideen om, at tingene gjort på en anden måde er forkert. Dette er også med til at afgrænse et *vi* i forhold til et *dem*.

Uddannelsen som auditor indebærer omfattende studier af L. Ron Hubbards bøger, foredrag og film. Disse studier skal give individet indsigt i baggrunden for, at auditing virker, og gøre den enkelte i stand til at anvende teknologien på den foreskrevne måde. Ud over ideen om, at man både uddanner sig og modtager auditing selv, er der i hvert fald to vigtige praktiske årsager til, at scientologer opfordres til at modtage træning. Den første er, at de øverste erkendelsestrin, de såkaldte OT-niveauer, ikke opnås ved auditing mellem to mennesker. På disse niveauer udfyldes de to funktioner af én og samme person: Man auditerer sig selv (solo-auditing). Den anden årsag ligger i forståelsen af scientologien som en anvendt filosofi, der kan hjælpe mennesker. Man har – om ikke pligt til – så i hvert fald et ansvar for, at scientologien udbredes, og ansvar for, at de lidelsesunderlagte mennesker finder vej ud af den negative cyklus. At kunne forstå auditing er derfor også et spørgsmål om at hjælpe sit medmenneske.

Den højre side af Broen udgør, hvad man kunne kalde de egentlige religiøse erkendelsestrin, de forskellige typer af processing, igennem hvilke individet konfron-

terer sig med sin eksistens og med de positive og negative ressourcer, som findes på hans eller hendes tidsspor. Dianetikken udtrykte, at engrammerne i det reaktive sinds hukommelsesbank kan konfronteres og omdannes til almindelig anvendelig erfaring. På samme måde – og som en udvidelse heraf – siger scientologien, at alle hændelser på tidssporet har en indflydelse på menneskets og individets nuværende eksistens, og at disse hændelser kan konfronteres, således at deres negative påvirkninger fjernes og omdannes til brugbar erfaring. På de forskellige trin konfronteres forskellige typer af hændelser.

Clearstadiet

Når et medlem af Scientology følger Broens vej i erkendelsesgraderne vil hvert trin på erkendelsens vej have en betydning. Han eller hun stiger i status inden for bevægelsen, efterhånden som erkendelsen vokser, og personen vil mærke nogle forbedringer i den måde, han eller hun fungerer på og kan håndtere sig selv og sin omverden. Dog har ikke alle Broens trin lige stor betydning. Der findes nogle milepæle, som er væsentligere end andre.

Det første af disse væsentlige delmål er *clear*. Vi kender allerede dette begreb fra dianetikken, men det er vigtigt at have for øje, at clearstadiet omfatter nogle andre ting i dag end i dianetikken tidlige dage. I Dianetikbogen beskrives clearstadiet som det stadium, hvor engrammerne i den reaktive hukommelsesbank er fjernet og omdannet til almindelig rationel erfaring.¹⁷⁴ Dette indhold er også gældende for den opfattelse af clearstadiet, som er gyldig i dag, men clearstadiet omfatter mere end det. At bevæge sig op ad trinene til clear omfatter i lige så høj grad en forberedelse til de

højere trin, de såkaldte OT-niveauer. Da Broen må betragtes som et samlet hele, er det mindst lige så væsentligt, at individet på de lavere trin før clear gøres fortrolig med ideen om at være et åndeligt væsen. Clear er således et mål i sig selv, men også et delmål på vej til ultimativ erkendelse.

OT: Opererende Thetan

Når et menneske er gået *clear*, dvs. har nået clearstadiet, må det bevæge sig op i den øverste del af Broen på de såkaldte OT-niveauer. OT står for Opererende Thetan, som er udtryk for den tanke, at Thetanen kan operere frit uden at være afhængig af kroppe eller andre former af MEST. Dog kan Thetanen vælge at bruge disse former, dersom han måtte ønske det, men han er ideelt set totalt uafhængig af dem.

Hvad betyder det? Det betyder, at Thetanen kan gå ud af kroppen, når som helst han ønsker det og operere udenfor. Derfor indebærer OT-niveauerne også en træning i at *eksteriorisere*, dvs. at gå ud af kroppen. Eks-terioriseringsøvelser i Scientology er væsentlige, fordi de er med til at vise individet, at afhængigheden af MEST er en illusion, og at der findes en værenstilstand, der rækker længere.¹⁷⁵

At være Opererende Thetan indebærer også, at kommunikation og handling kan ske på et rent åndeligt plan. Dette indebærer i praksis fx telepati, dvs. kommunikation ved tankens kraft. Kommunikation spiller en overordnet rolle inden for Scientology på alle niveauer og i alle anliggender. Kommunikation defineres som det at udsende noget fra et punkt over en distance til et andet, modtagende punkt. Denne definition gør kommunikation til en meget omfattende sag. Kommunikation kan nemlig ske via almindelige samtaler eller gen-

nem telepati, som er den letteste form for kommunikation.¹⁷⁶

Opererende Thetan er den idealtilstand, som Thetanen befandt sig i i en fjern fortid; den tilstand, hvor han kunne være årsag til handlen, var fri og frit kommunikerende og eksisterende. Det er den tilstand, som skildres i Faktorerne, som Thetanens udgangspunkt fra før faldet indtraf. Tilstanden af Opererende Thetan er således det ultimative frelsesmål: At genrejse menneskets u dødelige kerne til sin oprindelighed.

På Broen er afsat 15 forskellige OT-trin, hvoraf kun de første 8 er *frigivet* (på engelsk: *released*), dvs. kun de 8 er tilgængelige i dag. Det højeste trin, man således kan træde i dag hedder OT 8. OT-niveauerne er hemmelige, som det har været omtalt i kapitel 1. Individet auditerer sig selv og må ikke samtale med andre om det faktiske indhold på trinene.

Auditing

Den primære religiøse praksis i Scientology er *auditing*.¹⁷⁷ Den form for auditing, som blev anvist i Dianetikbogen, var – set i forhold til nutidens primære auditingbegreb en meget simpel affære. Den simple „dianetikbogsauditing“ bruges i dag kun som nogle indledende Scientologyaktiviteter. Fx eksisterer der i USA og det tidligere Sovjetunionen mange lokale netværksgrupper, hvis medlemmer mødes jævnligt og auditerer hinanden.

Scientologys auditingbegreb er et andet end dianetikken, bl.a. fordi henholdsvis scientologiens religiøse frelsesmål og dianetikken terapeutiske mål er to forskellige systemer. En anden forskel er, at Scientologys auditingopfattelse involverer brugen af et teknisk hjælpemiddel: E-Meteret.